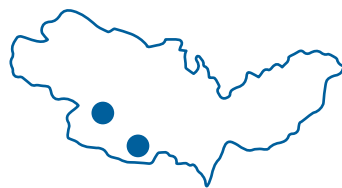

Umělecké sbírky zámku Jaroslavice vztahující se k příslušníkům rodin Hompesch-Bollheim a Spee dochované v mobiliáři státního zámku Jaroměřice nad Rokytnou

Art Collections of the Jaroslavice Chateau Relating to Members of the von Hompesch-Bollheim and Spee Families Preserved in the Furnishings of the Jaroměřice nad Rokytnou State Chateau

Lucie Bláhová – Jana Petrová

Abstrakt: Článek se zaměřuje na historické vybavení zámeckých interiérů na zámku v Jaroslavicích, který nebyl v poválečných letech zpřístupněn veřejnosti. V archivních pramelech autorky dohledaly inventáře zámku z let 1867, 1910 a 1914. Na základě zkoumání těchto inventářů a předmětů dochovaných na objektech ve správě Národního památkového ústavu bylo možné odvodit informace o životním stylu, vkusu nebo vzdělání posledních třech generací rodiny Hompesch-Bollheim a následně, po jejich vymření, posledních šlechtických majitelů jaroslavického zámku, říšských hrabat von Spee. Porovnáním jednotlivých inventářů lze sledovat také pohyb mobiliáře během střídání generací obou rodin. Je patrné, že interiéry zámku sice byly vybavovány z důvodů nezbytně reprezentančních, ale zejména praktických. Mnohé z dohledaných předmětů dnes doplňují a zdobí instalace objektů ve správě Národního památkového ústavu.

Klíčová slova: Hompesch-Bollheim; Spee; Jaroslavice; mobiliární fond; svaz; zámek; Jaroměřice nad Rokytnou; Marie Adolphine Hompesch-Bollheim

Článek vznikl v rámci výzkumné činnosti Národního památkového ústavu jako výzkumné organizace Ministerstva kultury a byl financován z rozpočtu instituce.

Abstract: The article focuses on the historical furnishings of the castle interiors in the chateau in Jaroslavice, which was not open to the public in the post-war years. The authors traced the inventories of the castle from 1867, 1910 and 1914 in archival sources. By examining these inventories and the objects preserved in the buildings administered by the National Heritage Institute, it was possible to derive information about the lifestyle, tastes or education of the last three generations of the von Hompesch-Bollheim family and subsequently, after their extinction, of the last aristocratic owners of the Jaroslavice Chateau, the Imperial Counts von Spee. By comparing the individual inventories, it is also possible to trace the movement of the furnishings during the successive generations of the two families. It is evident that the interiors of the chateau were furnished for necessary representational reasons, but mainly for practical ones. Many of the objects found today complement and decorate the installations of the buildings managed by the National Heritage Institute.

Keywords: von Hompesch-Bollheim; von Spee; Jaroslavice; furniture collection; evacuation of collections and artefacts; chateau; Jaroměřice nad Rokytnou; Marie Adolphine Hompesch-Bollheim

The article was written within the research activities of the National Heritage Institute as a research organization of the Ministry of Culture and was financed from the institution's budget.

Úvod

Historické vybavení zámeckých interiérů je nesmírně zajímavým zdrojem informací nejen pro svou řemeslnou a umělecko-historickou hodnotu. Vypovídá mnohé o životním stylu, vkusu nebo vzdělání jeho bývalých majitelů. Přestože byl vliv žen na chod

Obr. 1. Zámek Jaroslavice, foto: Petr Czajkowski

domácnosti a pořizování mobiliáře do zámeckých sídel někdy rozhodující, je obraz ženských příslušnic aristokracie pro jejich společenské zařazení v archivních materiálech zachytitelný mnohem méně než stopy jejich mužských protějšků. V případě rodiny Hompesch-Bollheim všechny manželky pocházely z významných a urozených rodin, avšak jejich bližší identita se objevuje v archivních pramenech sporadicky. Ze srovnání inventářů dohledaných v archivech a dochovaných předmětů pocházejících ze zámku v Jaroslavicích, nyní spravovaných Národním památkovým ústavem, lze usuzovat, že rodina Hompesch-Bollheim nepatřila mezi sběratele ani nadšené obdivovatele umění. Zdá se, že interiéry zámku sice vybavovali z důvodů nezbytně reprezentačních, ale zejména praktických. Přesto mnohé z těchto předmětů dnes doplňují a zdobí instalace objektů ve správě Národního památkového ústavu.

Umělecké sbírky zámku Jaroslavice vztahující se k příslušníkům rodin Hompesch-Bollheim a Spee dochované v mobiliáři státního zámku Jaroměřice nad Rokytnou

Hrad v Jaroslavicích je poprvé zmíněn v listině znojemského kastelána hraběte z Hardegga Bočka ze dne 17. prosince 1255, v níž daroval klášteru ve Žďáru nad Sázavou ves Křídlovky v sousedství „hradu jaroslavského“. V roce 1548 prodal Hanuš Bedřich hrabě z Hardegga hrad a městečko Jaroslavice s příslušenstvím hraběti Scipionovi z Archu.¹ Ten po polovině 16. století objekt přestavěl na rozlehlý čtyřkřídlový zámek v renesančním stylu. Další z majitelů, Michal Jan II. z Althanu, nechal někdy po roce 1667 na zámku vybudovat kapli a upravil interiéry v prvním patře západní části jižního křídla. Další stavební dějiny zámku nelze bez hloubkového průzkumu přesně stanovit. Zámek v dnešní podobě (obr. 1) je rozsáhlou čtyřkřídlovou patrovou budovou s nízkým půdním polopatrem vymezující obdélné nádvoří. Přibližně v ose jižního křídla stojí hranolová věž zakončená mansardovou střechou, jihovýchodnímu nároží zámku je předsazena arkádová lodžie nesená mohutnými klenutými oblouky. Před jižním průčelím zámku je terasová zahrada a na severní a západní straně se rozkládá přírodně krajinářský park.²

1 PEŘINKA, František Václav, *Vlastivěda Moravská. II. Místopis. Jaroslavský okres*, Brno 1905, s. 30.

2 SAMEK, Bohumil, *Umělecké památky Moravy a Slezska II*, J/N, Praha 1999, s. 30–32.

Obr. 2. Wilhelm Hugo Hompesch-Bollheim, grafický list, zdroj: mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02651, foto: Veronika Skálová, 2022

Rodina Hompesch-Bollheim pochází z dolního Porýní. Její počátky jsou zaznamenány v polovině 12. století. Jako první se připomíná Walter z Hompesche na Hompeschi a Wachendorfu, který zemřel před rokem 1486. Rod se v druhé polovině 17. století rozdělil do dvou linií. Linie Hompesch-Rurich, která byla v roce 1745 povýšená do hraběcího stavu, vymřela po meči v roce 1932. Druhou větví, pocházející od Wilhelma Degenhardta a související se zámek Jaroslavice, je linie Hompesch-Bollheim, povýšená do hraběcího stavu v roce 1822. Dne 3. srpna 1835 zakoupil hrabě Wilhelm Hugo Hompesch-Bollheim³ (obr. 2) od bratrů Pallavicini-Centurioni statek a zámek v moravských Jaroslavicích.⁴ V následujícím roce, dne 29. prosince 1836, získal český inkolát, který právně zařazoval svého nositele mezi domácí šlechtu.⁵ O něco později si zakoupil také malopolské statky Rudnik, Lętownia, Radłów a Borzęcin a stal se velkostatkářem na Moravě v Haliči, v Bavorsku a Prusku. Stejně jako jeho otec vstoupil Wilhelm Hugo do armády. Stal se pobočníkem chorvatského bána a generála Josepha Jelačice von Bužim a s ním se aktivně zapojil do bojů proti uherskému povstání v letech 1848–1849. V roce 1832 se oženil s Marií Adolphinou rozenou von Spiegel zum Diesenbergh-Hanxleden.⁶ Z tohoto svazku se narodilo sedm dětí. Hrabě Wilhelm Hugo Hompesch-Bollheim zemřel 3. dubna 1861 ve Vídni na následky mrtvice.⁷

3 Hrabě Wilhelm Hompesch-Bollheim (22. 5. 1799/1800, Kilkenny, Irsko – 3. 4. 1861, Vídeň), syn generála v anglických službách Ferdinanda Ludwiga Hompesch-Bollheim (1766–1831) a jeho manželky Anny Christian (1776–1803).

4 MAŠEK, Petr, *Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku od Bílé Hory do současnosti*, Praha 2008, s. 383.

5 WOLNY, Gregor, *Die Markgrafschaft Mähren, topographisch, statistisch und historisch dargestellt. Band III. Znaimer Kreis*, Brünn 1837, s. 293.

6 Maria Adolphine Hedwig von Spiegel zum Diesenbergh-Hanxleden (1812–1858), dcera rakouského velvyslance a zplnomocněného ministra v Mnichově Philippa hraběte Speilebergh zum Diesenbergh.

7 *Tagespost Graz*, 1861, Jhrg. 83.

Wilhelmův nejstarší syn Degenhard padl 3. července 1866 v bitvě u Hradce Králové. Po něm se dědicem panství stal jeho mladší bratr Ferdinand Ernst⁸ Hompesch-Bollheim.⁹ Působil jako statkář v Rudniku a byl poslancem Říšské rady, kam byl zvolen v roce 1855 za kurii hornoslezských obcí v Haliči, jedné z korunních zemí habsburského soustátí. Hrabě Ferdinand Ernst se v roce 1866 oženil s princeznou Sophií Oettingen-Wallerstein¹⁰ a v roce 1870 založil jaroslavický rodový primogeniturní fideikomis.¹¹ Manželství však zůstalo bezdětné.¹² Ferdinand Ernst až do své smrti zasedal v parlamentu. V krátkém nekrologu o něm tehdejší tisk psal jako o nejoblíbenějším členu Říšské rady.¹³

Po jeho smrti zdědil panství Jaroslavice bratr jeho otce hrabě Ferdinand Franz Hompesch-Bollheim,¹⁴ který působil jako bavorský diplomat.¹⁵ Jeho manželkou byla Marie Agnes,¹⁶ rozená hraběnka Stolberg-Stolberg.

Posledním majitelem Jaroslavic byl bratranec Ferdinanda Ernsta hrabě Pius Maria Hompesch-Bollheim.¹⁷ Zemřel v září 1914 jako bezdětný na následky infekční nemoci, kterou se nakazil ve válce. Poslední mužský příslušník rodu, jeho mladší bratr hrabě Paul,¹⁸ padl krátce poté na frontě v Haliči.

Po smrti Pia Hompesche-Bollheim v roce 1914 se jako poslední přímá žijící příslušnice rodu o dědictví ucházela Maria Agnes Hompesch-Bollheim, choť Ferdinanda Franze. Z tohoto roku pochází soupis mobiliáře jaroslavického zámku.¹⁹ Hraběnka zámek nezískala, ale podle přípisu na inventáři získala odprodejem zámeckého mobiliáře 4 000 Kr. Ve stejné době jako Maria Agnes si o dědictví zažádal také říšský hrabě Wilhelm von Spee.²⁰ Jeho rod byl spřízněn s rodem Hompesch-Bollheim osobou Augusty Hompesch-Bollheim,²¹ která se v roce 1780 provdala za Carla Wilhelma von Spee.²² Hrabě Wilhelm byl nejprve pověřen správcovstvím majetku a v roce 1919 získal panství natrvalo. Na zámku do konce druhé světové války žil Wilhelmův syn, hrabě Augustinus von Spee,²³ se svojí manželkou Marií Elisabeth, rozenou Mittrowsky z Mittrowicz.²⁴

Po převzetí do správy státu zámek sloužil jako tábor nucené práce pro ženy. Po zrušení tábora využívala zámek pro svoje potřeby armáda. Od roku 1990 byl ve vlastnictví

8 Hrabě Ferdinand Ernst Hompesch-Bollheim (15. 1. 1843, Jaroslavice – 27. 10. 1897, Jaroslavice).

9 *Gothaisches genealogisches Taschenbuch der gräflichen Häuser*, Gottha 1872, s. 359–360.

10 Sophie Caroline Julie (18. 11. 1846, Mnichov – 20. 4. 1928, Štýrský Hradec).

11 Účelem rodinného fideikomisu bylo uchování celistvosti a nezczizitelnosti majetkového souboru daného šlechtického rodu. Tímto právním aktem pozůstalostního řízení náležel soubor všem rodinným čekatelům, ale držitelem v konkrétní době byla osoba určená poslušností danou ve zřizovací listině (většinou prvorozený syn).

12 Anna Hamerníková. MZA v Brně, Rodinný archiv Hompeschů 1253–1893, G 143, 1983, s. 5–12.

13 *Tagesnachrichten. Das Vaterland*, October 1897, Nr. 298, S. 2.

14 Hrabě Ferdinand Franz Hompesch-Bollheim (1824–1913).

15 *Gothaisches genealogisches Taschenbuch der gräflichen Häuser*, Gottha 1872, s. 359–360.

16 Maria Agnes Hompesch-Bollheim, roz. Stolberg-Stolberg (1849–1932).

17 Hrabě Pius Maria Hompesch-Bollheim (30. 9. 1878, Regensburg – 26. 9. 1914).

18 Hrabě Paul Hompesch-Bollheim (20. 5. 1880 – 13. 10. 1914).

19 Archiv bývalého památkového úřadu – státní památkový úřad pro Moravu a Slezsko. P98/22 (nyní Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně). Tento inventář navíc uvádí také zařízení loveckého zámečku Allein, který uprostřed opuštěných lesů u cesty na obec Borotice nechal postavit na začátku 19. století majitel panství Petr Braun v duchu švýcarských horských chat. K podobě zámečku existuje v Jaroměřích soubor litografií (JR02717, JR02718, JR02719, JR02720, JR02721, JR02722, JR02723), jejichž autorem byl litograf a kreslíř Ludwig Czerny (1821–1889). Inventář uvádí, že vnější fasádu zámečku zdobila jelení hlava s paroží a velká prosklená veranda byla zařízena pouze lavicí a stojanem na vycházkové hole. Inventář se neodlišuje od předchozího inventáře z roku 1910, zařízení zámečku Allein je pro takový druh stavby typické. Zajímavostí je, že v dispozici zámečku je uvedeno více místností pro služební personál než pro panstvo. Největší místností byla podle množství mobiliáře jídelna, podle počtu židlí byla připravená pro 14 osob.

20 Hrabě Wilhelm von Spee (1855–1934).

21 Augusta Hompesch-Bollheim (22. 2. 1763, Bollheim – 1785, Düsseldorf).

22 Carl Wilhelm von Spee (22. 5. 1758, Düsseldorf – 18. 7. 1810, Düsseldorf).

23 Augustinus von Spee (12. 4. 1885, Bonn – 7. 10. 1961, Beuel b. Bonn).

24 EHRENKROOK, Hans Friedrich, *Genealogisches Handbuch des Adels*, Band 112, s. 467.

města, od něhož jej v roce 2004 koupil rakouský lékař. Zároveň se o restituci zámku uchází rodina Spee, takže zámek chátrá a dnes je ve velmi špatném stavu.²⁵

Deník a zámecké inventáře

V rodovém archivu²⁶ je dochován deník hraběnky Marie Adolphiny, manželky prvního majitele Jaroslavice z rodu Hompesch-Bollheim. Jedná se o útlý sešit o čtyřiceti šesti stránkách psaných německy, francouzsky a anglicky, což dokládá autorčinu kvalitní jazykovou vybavenost. Hraběncin deník je historickým pramenem, přestože nepředstavuje skutečně pravdivý odraz žité skutečnosti. Zápisky v něm jsou datovány do rozmezí let 1841–1856 a zachycují rytmus roku, v 19. století ještě výrazně diktovaného roční dobou. Podzim obvykle proběhl na venkovském sídle charakterizován podzimními hony spojenými se společenskou zábavou, na kterou se pisatelka deníku těšila. Zima přinášela společenskou sezónu ve Vídni či Praze, která skýtala velké možnosti k rozptýlení. Jaro a léto trávily příslušnice aristokracie s rodinami na letním sídle.²⁷ Na střídající se roční dobu odkazuje milostné vyznání, které v úvodu deníku vepsal společně s malůvkou kytice pravděpodobně manžel Marie Adolphiny, Wilhelm Hugo: „Přichází jaro s radostí a úsměvem, zima prchá jako kouř. Vodopády jsou jako čisté krystaly, slunečná obloha je krásně modrá; ráno se svěže přesune přes hory, večer taje ve zlatě údolí; všichni se radují z nového slunce; já se raduji z přátelství, jaro s květinami přináší slunečné léto, pak přijde žlutý podzim a po něm se objeví zlá zima, dokud se nevrátí zpět jaro; Tak život prchá v tanci let; čas a příroda se mění, ale navždy se nemění moje láska k Adolphině!“²⁸ Intimita poznámek nám pomáhá nahlédnout do soukromí aristokratické rodiny a napovídá nám o postavení ženy manželky v rámci rodinného společenství. Svůj deník autorka nepojímá jako systematický záznam událostí, ale spíše se v něm lyricky a útržkovitě dotýká svých momentálních pocitů. Na mnoha místech deníku jsou její dojmy dokonce zveršované. Ve svém deníku se nezabývá žádnými materiálními záležitostmi, vybavení zámeckých prostor ani umělecká díla zde nezmiňuje. Deník nevypovídá o zájmech své pisatelky a ani ostatní písemné prameny roli ženských příslušnic rodu Hompesch-Bollheim nijak nezmiňují. Můžeme se pouze domnívat, že ženy měly na nákup uměleckých předmětů a zámeckého vybavení vliv, ale v pramenech jsme k tomu nenalezly žádné doklady. Jediným dokladem přibližujícím život příslušnic rodu je album (obr. 12) velmi kvalitních amatérských kreseb dcery Marie Adolphiny Anny Hompesch-Bollheim uložené na zámku v Jaroměřicích nad Rokytnou ve svozu Moravské Budějovice.²⁹ Jedná se o soubor kreseb dokumentujících místa, která autorka po polovině 19. století navštívila.³⁰ Cestování spojené s kreslením navštívených míst a pamětihodností náleželo k častým a oblíbeným zálibám mladých aristokrater.

Vybavení prostorů jaroslavického zámku nám přibližují tři dochované inventáře, pořízené v letech 1867, 1910 a 1914. Inventáře z let 1910 a 1914 pořízené v souvislosti s nabídkou k odprodeji zámeckého mobiliáře v rámci exekučního řízení Kreditvereinsbank ve Vídni proti hraběti Piu Hompesch-Bollheim. Na rozdíl od inventáře hraběte Ferdinanda Hompesch-Bollheim z roku 1867³¹ dokládají rozpad nejenom aristokratické rodiny, ale také jejího majetku. Součástí inventáře z roku 1867 je například soupis stříbrných

25 Zámek Jaroslavice, Wikipedia, dostupné online: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslavice_\(z%C3%A1mek\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslavice_(z%C3%A1mek)) [08. 11. 2022].

26 Moravský zemský archiv v Brně (dále jen MZA Brno), Rodinný archiv Hompeschů 1253–1893, G 143.

27 LEDEREROVÁ, Milena, *A ptáš se knížko má... Ženské deníky 19. století*, Praha 2008, s. 83–89.

28 „Der Frühling kommt mit Lust und Lächeln der Winter flieht; so rauch und kaul; Rein wie Kristall sin die Wasserfälle, der sonnige Himmel lieblich blau; frisch zieht der Morgen über die Berge, der Abend taucht in Gold des Thal; der neuen Sonne freut sich Alles; Ich freu mich meiner Freundschaft Stahl. So liebt meinen Lieb zur Adolphin!“ Z němčiny přeložila Jana Petrová.

29 Anna Hompesch-Bollheim (7. 9. 1839 – 1899), provdaná za Maxe Heinricha von Wallis (15. 11. 1833 – 18. 11. 1882).

30 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR06856a001 – JR06856a079.

31 MZA Brno, F 53 Velkostatek Jaroslavice, fascikl 400, mobiliář hraběte Ferdinanda Hompesch ze zámku Jaroslavice ve znojemském kraji na Moravě.

Obr. 3. Socha sv. Šebestiána, zdroj: mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02224, foto: Lucie Herbricková, 2022

předmětů, který mimo jiné zahrnuje 108 kusů stříbrných lžic, 108 kusů stříbrných vidliček a 108 kusů stříbrných nožů a odpovídající další množství stolního nádobí,³² oproti tomu je v pozdějších soupisech stříbra mnohem méně. Inventář z roku 1910 vykazuje drobnosti ze stříbra jako například cigaretovou špičku a pouzdro, ale přibory jsou evidovány pouze po 84 kusech.³³ Pozoruhodný je také počet nádobí z křišťálového skla, kterého je v inventáři z roku 1867 zapsáno 471 kusů bez zlaté obruby a s obrubou 118 kusů. Sklo se v pozdějším³⁴ inventáři v tomto počtu nevyskytuje a v mobiliáři uloženém na objektech ve správě NPÚ chybí zcela. V inventáři z roku 1867 se na zámecké oratoři zmiňuje:

32 MZA Brno, F 53 Velkostatek Jaroslavice, fascikl 400, mobiliář hraběte Ferdinanda Hompesch ze zámku Jaroslavice ve znojemském kraji na Moravě, fol. 11. 1867.

33 MZA Brno, F 53 Velkostatek Jaroslavice, Inventář mobiliáře hraběte Pia Hompesch-Bollheim, září 1910, s. 41–87.

34 Inventář z roku 1910, MZA Brno, F 53 Velkostatek Jaroslavice, Inventář mobiliáře hraběte Pia Hompesch-Bollheim, září 1910.

Obr. 4. Obraz sv. Jeronýma, olej na plátně, zdroj: mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02817a, b, foto: Veronika Skálová, 2022

„13 olejomalb korunovaného Krista, 6 olejomalb Svaté rodiny, 2 olejomalby s námětem Narození Ježíše Krista, 1 olejomalba znázorňující sv. Cecílii, 1 obraz svatého Jeronýma, 1 s tématem Ukládání Ježíše Krista do hrobu, 1 s výjevem Vzkříšení Ježíše Krista, 1 Mado-na, 1 obraz s Kristem na trůnu, 1 olejomalba s námětem Samaritána a 4 malé obrázky.“ Inventář z roku 1910³⁵ zmiňuje pouze dva obrazy svatých (2 Heiligenbilder). Na rozdíl od soupisu z roku 1867, který zahrnuje celou šíři zámeckého mobiliáře, popisuje věci pánského zaměření: lovecké trofeje, vycpaniny zvířat, pušky, zbraně, kufr s válečnými rekvizitami, činky, ruletu, dózy na tabák, kuřácké potřeby, cylindry, tyrolské klobouky, jezdecké kalhoty a boty, grafické listy s loveckými náměty, knihy s technickou tematikou, s tematikou sportu, umění a průmyslu, uměleckých řemesel, automobilů, zemědělství, moře, dějin, atlasy a denní tisk. Knihovní fond je ve starším inventáři zachycen pouze lakonicky, je zmiňováno asi 200 kusů knih.

Předměty s náboženskou tematikou

V souborech předmětů pocházejících ze zámku Jaroslavice je v mobiliárních fondech NPÚ uchováno celkem 475 předmětů. Dnes jsou umístěny na zámcích Jaroměřice nad Rokytnou, Červená Lhota a Vranov nad Dyjí, na hradě Bítov a ve fondu Boskovice. Na-prostá většina z těchto předmětů se nachází v Jaroměřicích nad Rokytnou.

Poměrně snadno lze identifikovat sochu sv. Šebestiána (obr. 3), která se podle inven-táře z roku 1867 nacházela v zámecké kapli.³⁶ Jedná se o dřevěnou, polychromovanou řezbu se zlaceným pruhem látky kolem beder. Podle inventáře z roku 1910 se v kapli

35 Inventář z roku 1910, MZA Brno, F 53 Velkostatek Jaroslavice, Inventář mobiliáře hraběte Pia Hom-pesch-Bollheim, září 1910.

36 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02224.

Obr. 5. Heinrich Hentzi von Arthurm, grafický list, zdroj: mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02653, foto: Veronika Skálová, 2022

mimo sochy sv. Šebestiána mělo nalézat ještě dalších sedm dřevěných soch světců,³⁷ ty se však v popsaných fondech nedochovaly. V Jaroměřicích je dnes uložen i obraz sv. Jeronýma³⁸ uváděný tímto inventářem rovněž v jaroslavické kapli. Jde o olejomalbu z druhé třetiny 18. století, na níž je světec znázorněn jako Krista adorující kajícík v podobě neupraveného starce v pouhém pruhu látky a s kamenem v ruce, kterým se bije v prsa (obr. 4). V inventáři z roku 1910 je zaznamenán i obraz sv. Františka³⁹ sedícího ve skalách při svatém rozjímání. Také tento obraz je v současnosti uchován v depozitáři Státního zámku Jaroměřice nad Rokytnou. Na rubu plátna je nalepený lístek s textem „Joslowitz richten“.⁴⁰ Obraz s náboženskou tematikou ze zámecké kaple, který popisuje inventář z roku 1867, se dá ztotožnit s obrazem z druhé poloviny 18. století s námětem Narození Páně a adorujícími pastýři⁴¹ z jaroměřického depozitáře.

Grafická díla s vojenskou tematikou

V souladu s inventáři z roku 1910 a 1914 se ve svozu Jaroslavice objevuje i řada grafických listů, především s portréty a vojenskými náměty. Mezi nejstarší zobrazené

37 „8 alte hölzerne Heiligenstatuen aus der Kirche“.

38 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02817a, b.

39 Tamtéž, inv. č. JR02816a, b.

40 Tištěno psacím strojem.

41 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02818a, b.

Obr. 6. Josef Václav Radecký z Radče, grafický list, zdroj: mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02650, foto: Veronika Skálová, 2022

patří Reinhardt Vincent von Hompesch,⁴² holandský generál a guvernér Lucemburska. V jaroměřickém depozitáři je uložen rovněž portrét chorvatského bána a generála Josipa Jelačiće von Bužim,⁴³ pod nímž sloužil hrabě Wilhelm Hugo Hompesch-Bollheim. Litografie je datována rokem 1848 a vytvořil ji rakouský rytec a malíř Joseph Kriehuber.⁴⁴ Zachycuje generála v atilě a polním plášti. Kromě tohoto portrétu jsou ve sbírce grafických listů zachyceny podoby celé řady dalších významných důstojníků a strategů, mezi kterými je například generál Heinrich Hentzi von Arthurm (obr. 5),⁴⁵ polní maršál Franz von Oettingen,⁴⁶ polní maršál Edmund Leopold Schwarzenberg,⁴⁷ polní maršál Heinrich Sunstenau von Schützenthal⁴⁸ nebo srbský generál Stefan Knićanin.⁴⁹ Všichni tito vojevůdci mohli sloužit v habsburské armádě společně s hrabětem Wilhelmem Hugem Hompesch-Bollheim. V inventáři z roku 1867 se mezi grafickými listy uvádí také portrét maršála Josefa Václava Radeckého z Radče (obr. 6).⁵⁰ V Jaroměřicích

42 Reinhardt Vincent hrabě Hompesch (1660 – 20. 1. 1733), JR02884a, b.

43 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02652.

44 Joseph Kriehuber (1800, Vídeň – 1876, Vídeň), rytec, kreslíř, malíř a nakladatel.

45 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02653.

46 Tamtéž, inv. č. JR02655.

47 Tamtéž, inv. č. JR02656.

48 Tamtéž, inv. č. JR02664a, b.

49 Tamtéž, inv. č. JR02680.

50 Josef Václav Radecký z Radče (2. 11. 1766, zámek Třebnice – 5. 1. 1858, Milano), rakouský vojevůdce, reformátor a strateg.

Obr. 7. Pohled na ostrov Isola Bella na jezeře Lago Maggiore, olej na plátně, zdroj: mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02814a, b, foto: Veronika Skálová, 2022

jsou v mobiliáři ze zámku Jaroslavice deponovány hned dva portréty maršálka Josefa Václava Radeckého z Radče.⁵¹ Litografie od Karla Lanzedelliho,⁵² jednoho z oblíbených vídeňských reprodukčních grafiků, a litografie od Josepha Kriehubera, jejíž předlohu maloval Antonio Bignoli.⁵³

Olejomalby

Zájem o vojenskou tematiku se v jaroslavických fondech objevuje také na dalších grafických listech, olejomalbách a kresbách. Příkladem jsou plátna zobrazující bitevní scény druhé poloviny 19. století. Jedna z nich, olejomalba *Vojáci bojující na březích říčky*,⁵⁴ je deponována na SZ Jaroměřice nad Rokytnou, a druhá, rozměrné plátno *Setkání dvou generálů na bojišti*,⁵⁵ se nyní nachází na SZ Vranov nad Dyjí.

Období honiteb a lovů, zmiňované v deníku hraběnky Marie Adolphy, dokládají nejenom lovecké trofeje, pušky a zbraně zachycené v obou mladších inventářích, ale také obrazy s loveckými tématy. Tyto náměty byly v malířství velmi žádané i proto, že lov patřil k samozřejmým společenským aktivitám aristokracie. V Jaroměřicích se dochoval obraz z první třetiny 18. století s námětem lovců na koních, s naháněcí a psy při lovu kance.⁵⁶ Koně byli neodmyslitelným znakem společenského významu šlechty. Krása

51 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02831, JR02650.

52 Karl Lazedelli (1806, Vídeň – 1865, Vídeň), grafik.

53 Antonio Bignoli (26. 3. 1812 – 26. 3. 1886), malíř.

54 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02666a, b. Na zadní straně rámu je lístek, na něm psacím strojem nápis „Joslowitz richten“.

55 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Vranov nad Dyjí, inv. č. V-007043.

56 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02810a, b.

Obr. 8. Ferdinand Ernst Hompesch-Bollheim, tempera na plátně, zdroj: mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02659, foto: Veronika Skálová, 2022

Obr. 9. Franz Karl Hompesch-Bollheim, olej na plátně, zdroj: mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02657, foto: Veronika Skálová, 2022

těchto zvířat, tehdy velmi ceněná, se promítá do obrazu skupiny koní v krajině.⁵⁷ Mezi jaroslavickými obrazy umístěnými na jaroměřickém zámku jsou také dvě krajinomalby uvedené v inventáři roku 1910. Jde o scénérii pobřežní bohatě členěné krajiny s gotickou kaplí v popředí⁵⁸ a pohled na ostrov Isola Bella na jezeře Lago Maggiore v severní Itálii (obr. 7).⁵⁹ Do souboru jaroslavických krajinomaleb pravděpodobně patří i obraz *Přístaviště s majákem*,⁶⁰ datovaný rokem 1882, dnes uložený na hradě Bítov.

Portréty

Ve všech inventářích je zachyceno množství portrétů. Některé z nich se ve fondu Jaroslavice dochovaly dodnes. Příkladem je podobizna hraběnky Christine Hompesch-Bollheim,⁶¹ dcery prvního majitele Jaroslavic Wilhelma Huga, provdané za hraběte Theodora von Yrsch.⁶² Mladá žena je na obraze zachycena v bílých šatech s účesem z tmavých vlasů nakadeřených kolem skrání do utažených ruliček, tzv. chomáčů.⁶³ Bratr Christine, Ferdinand Ernst Hompesch-Bollheim, pózoval v uniformě rakouského důstojníka jezdeckva uherského typu.⁶⁴ Malíř jej zpodobnil technikou temperové skici na plátně (obr. 8). Olejomalba k této studii je také uložená v depozitáři jaroměřického zámku,⁶⁵ jejím autorem je německý malíř Joseph Karl Stieler.⁶⁶ K portrétu existuje v Jaroměřicích ještě

57 Tamtéž, inv. č. JR02811a, b.

58 Tamtéž, inv. č. JR02813a, b.

59 Tamtéž, inv. č. JR02814a, b.

60 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Vranov nad Dyjí, inv. č. V-04550a, b.

61 Hraběnka Christine von Yrsch, roz. Hompesch-Bollheim (14. 6. 1837 – 1901).

62 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02820a, b. Na reversu rámu tužkou nápis: Christine Gräfin Yrsch geb. Hompesch, na reversu plátna nalepený lístek s textem „Joslowitz richten“.

63 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02820a, b.

64 Tamtéž, inv. č. JR02659.

65 Tamtéž, inv. č. JR02674a, b.

66 Joseph Karl Stieler (1. 11. 1781, Mainz – 9. 4. 1858, Mnichov), německý malíř.

šest litografií,⁶⁷ které byly určené k rozdávání v upomínku. Podle Stielerovy předlohy je zpracoval Franz Xaver Winterhalter.⁶⁸ Z významných předků rodu známe podobu Ferdinanda Hompesch-Bollheim,⁶⁹ a to díky kopii z 19. století vytvořené podle starší předlohy. Zobrazuje poloviční postavu muže v alonžové paruce a plátové zbroji s maltézským křížem na kyrsu. Další ze starších členů rodu, jehož portrét se zachoval dodnes, je Franz Karl Hompesch-Bollheim,⁷⁰ který působil za vlády kurfiřta Maxe IV. jako bavorský ministr financí.⁷¹ Franz Karl je zobrazen jako mladý muž s copovou vlásenkou s vuklíčky⁷² na skráních, v červeném kabátě s límcem a nárameníky v modré barvě (obr. 9).⁷³

Dva portréty v životní velikosti, zachycující příslušníky rodu Mittrowských, se na jaroslavickém zámku ocitly pravděpodobně až s pozdějšími majiteli zdejšího panství, říšskými hrabaty von Spee. Manželka hraběte Augustina von Spee, posledního šlechtického majitele zámku, Maria Elisabeth, byla rozená Mittrowsky z Mittrowicz.⁷⁴ Na prvním portrétu v životní velikosti je Wladimir I. Mittrowsky z Mittrowicz⁷⁵ ve stejnokroji čestného rytíře řádu maltézských rytířů.⁷⁶ Druhá podobizna⁷⁷ zobrazuje Evžena Vratislava Mittrowského z Mittrowicz⁷⁸ v orientálním převleku do arabského mužského šatu. Důvodem kostýmu mohla být upomínka na slavného předka Václava Wratislava z Mitrowicz,⁷⁹ autora jednoho z nejpůsobnějších renesančních cestopisů *Příhody Václava Vratislava, svobodného pána z Mitrovic*, který vznikl na základě jeho cesty k tureckému sultánovi do Cařihradu s poselstvím císaře Rudolfa II. Z majetku rodiny říšských hrabat von Spee pocházejí prokazatelně další dva portréty uložené na SZ Jaroměřice nad Rokytnou. Augustin von Spee je portrétován na olejomalbě v tmavě zeleném fraku s Německým železným křížem a bavorským Řádem sv. Jiří na prsou (obr. 10).⁸⁰ Podobizna jeho manželky Marie Elisabeth k němu tvoří párový portrét.⁸¹ Zobrazuje tříčtvrtinovou postavu mladé ženy v bílých šatech odhalujících ramena, s vlasy krátce zastřiženými do účesu mikáda. Přes pravou ruku má přehozený modrý plášť s kožešinovým límcem (obr. 11).

Nábytek

Z bohatého fondu nábytku zaznamenaného v jaroslavických inventářích⁸² se dochoval naprostý zlomek předmětů. V Jaroměřicích jsou uloženy dvě mohutné barokní šatní skříně.⁸³ Obě dvě jsou dvoudveřové, intarzované a dýhované ořechovým dřevem. Pocházejí z doby kolem roku 1700. Dvě knihovní skříně⁸⁴ s prosklenými boky i čely, která jsou přič-

67 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02890, JR02891, JR02892, JR02893, JR02894, JR02895.

68 Franz Xaver Winterhalter (20. 4. 1805, Menzemschwand – 8. 7. 1873, Frankfurt am Main), rytec a malíř.

69 Ferdinand Hompesch-Bollheim (9. 11. 1744, Curych – 12. 5. 1805, Montpellier). Ferdinand byl velmistrem řádu svatého Jana Jeruzalémského, více známého jako řád maltézských rytířů.

70 Franz Karl Joseph Anton von Hompesch-Bollheim (1741–1801).

71 Franz Karl Joseph Anton von Hompesch zu Bollheim, Wikipedia, dostupné online: https://de.wikipedia.org/wiki/Franz_Karl_Joseph_Anton_von_Hompesch_zu_Bollheim [08. 11. 2022].

72 Vuklíček je vodorovně zatočená lokna nad ušima.

73 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02657.

74 Maria Elisabeth hraběnka von Spee, roz. Mittrowská z Mittrowitz (20. 11. 1896, Sokolnice – 2. 2. 1977, Nuss am Rhein), Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02670a, b.

75 Wladimir I. hrabě Mittrowsky z Mittrowicz (17. 6. 1814, Rožinka – 6. 4. 1899, Sokolnice).

76 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR11422a, b.

77 Tamtéž, inv. č. JR06590a, b.

78 Eugen Wratislav hrabě Mittrowsky z Mittrowicz (11. 10. 1842, Koloděje nad Lužnicí – 24. 4. 1895, Koloděje nad Lužnicí).

79 Václav Wratislav z Mittrowicz (19. 6. 1576, Jindřichův Hradec – 22. 11. 1635, Nový Knín).

80 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02671a, b.

81 Tamtéž, inv. č. JR02670a, b.

82 Inventář z roku 1867 zachycuje například zařízení tzv. Modrého pokoje: 5 stolků z tmavého ořechového dřeva, 2 pohovky potažené modrou bavlněnou látkou, 5 křesel, 4 židle, 1 fortepiano, 2 knihovní skříně, 1 psací stůl, 2 komody, 2 květinové stolky, 1 hodiny, 1 zrcadlo ve zlatém rámu, 4 záclony, 1 bronzovou lampu, 5 krajinomaleb, 2 portréty ve zlacených rámech, 1 žánrový obraz ve zlaceném rámu.

83 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02248, JR06184.

84 Tamtéž, inv. č. JR00087, JR00088.

Obr. 10. Augustin von Spee, olej na plátně, zdroj: mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02671a, foto: Veronika Skálová, 2022

Obr. 11. Maria Elisabeth von Spee, olej na plátně, zdroj: mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR02670a, foto: Veronika Skálová, 2022

kami dělená do šesti polí, byly vyrobeny ve čtyřicátých letech 19. století. Z jaroslavického zámku byl převezen i stůl⁸⁵ s kruhovou vrchní deskou ve stylu empíru nesený čtyřmi černě lakovanými prohnutými nožkami se zlacenými spáry a v horní části se zlacenými karyatidami. Dalším dochovaným jaroslavickým nábytkovým kusem je hrací stůl na šestiboké noze⁸⁶ pocházející z třicátých let 19. století. Vrchní část má tvarovanou do osmibokého hranolu s výklenky na odkládání karet. Ve velmi špatném stavu se zachovala komoda⁸⁷ se třemi zásuvkami a konkávně prohnutým čelem, zdobená květinovými intarziemi.

V důsledku přesunu nevyužitých mobiliářů ve 2. polovině 20. století se jedno celodřevěné bohatě vyřezávané křeslo tzv. lombardského typu dostalo do nynějšího vybavení zámku Červená Lhota.⁸⁸ Na státním hradě Bítov je uložen stůl⁸⁹ s kruhovou mramorovou deskou spočívající na třech masivních nohách v podobě stylizovaných lvích noh a v horní části se zlacenou lví hlavou. Podle archivních záznamů pochází rovněž z Jaroslavice. Na Bítov byl tento empírový předmět převezen z poválečné jaroměřické sběrný zámeckých mobiliářů. Stejnou cestou se na Bítov dostaly i tři kovové svícny⁹⁰ ze železného plechu v podobě palmy datované do 2. poloviny 19. století. Další dva jaroslavické empírové svícny⁹¹ obohatily vybavení boskovického zámku. Jde o přibližně metr vysoké kusy tvořené podstavcem dekorovaným zlacenými festony, na němž stojí ženská postava držící zlacenou misku.

Kromě nábytku se v jaroslavickém mobiliáři uloženém v Jaroměřicích dochovaly také pérové konzolové hodiny⁹² s mosazným ciferníkem. Jejich dřevěná skříňka s malbou chinoiserii má ve spodní části zásuvku a je ukončená polštářovým vrchlíkem. Hodiny jsou značeny Girod London a byly sestrojeny v druhé polovině 18. století.⁹³

85 Tamtéž, inv. č. JR06568.

86 Tamtéž, inv. č. JR02223.

87 Tamtéž, inv. č. JR06591.

88 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Červená Lhota, inv. č. CL00020.

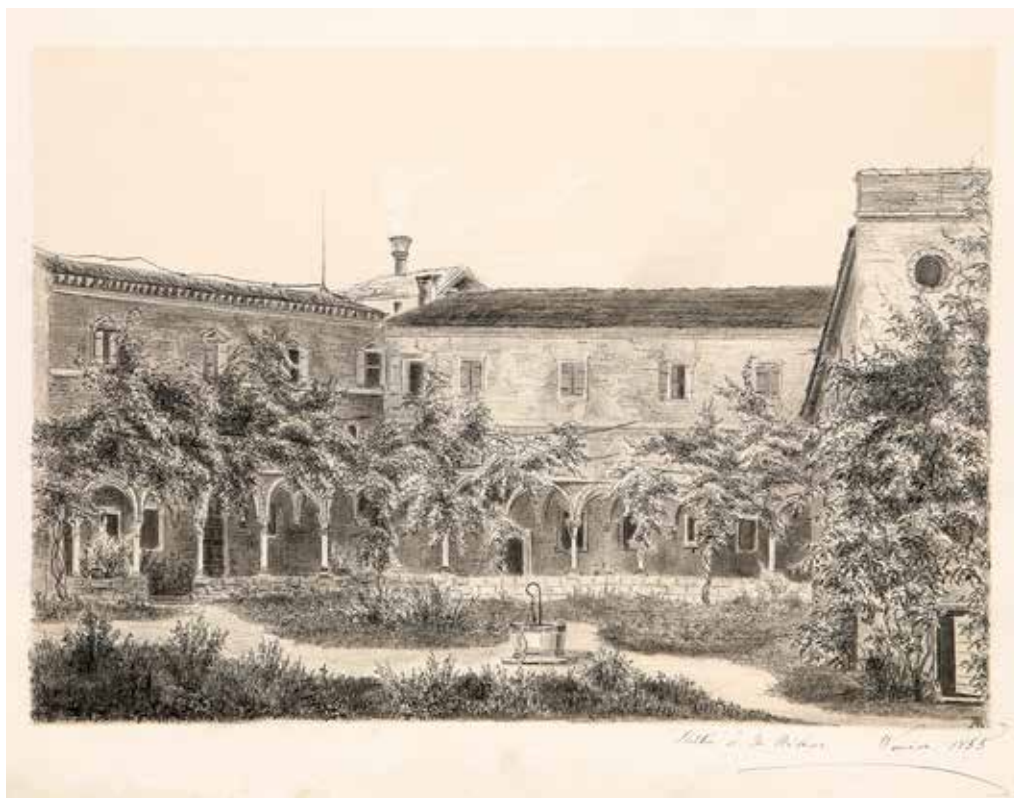
89 Národní památkový ústav, mobiliární fond SH Bítov, inv. č. BI00181.

90 Tamtéž, inv. č. BI02572, BI002573, BI002574.

91 Národní památkový ústav, mobiliární fond zámku Boskovice, inv. č. BS00309, BS00310.

92 Národní památkový ústav, mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR06748.

93 Na zadní straně skříňky je nalepený lístek s textem „Trestní věc proti Karlu Grieblerovi“.

Obr. 12. Kresba tužkou, rajský dvůr kláštera St. Heléne v Benátkách, Anna Hompesch-Bollheim, 1855, zdroj: mobiliární fond SZ Jaroměřice nad Rokytnou, inv. č. JR06856a013, foto: Lucie Herbricková, 2022

Závěr

Zámek v Jaroměřicích nad Rokytnou dodnes slouží jako tzv. svozový objekt. Spolu s mnoha dalšími soubory předmětů pocházejících z okolních, dnes veřejnosti nepřístupných zámků je zde umístěn i mobiliář zámku v Jaroslavcích. Obdobně jako v případě dalších svozových fondů zůstal dochovaný pouze malý zlomek vybavení. V dochovaných inventářích z let 1867, 1910 a 1914 lze sledovat postupný úbytek mobiliáře již během střídání generací rodiny Hompesch-Bollheim. Společně s mobiliárním fondem jaroslavického zámku lze částečně sledovat také osudy příslušníků této rodiny, kteří krátce zasáhli do dějin nejenom regionu Jaroslavicka. Mezi předměty svozu Jaroslavice lze zároveň identifikovat i kusy, které po vymření rodu Hompesch-Bollheim do tohoto fondu přibýly pravděpodobně až s novými šlechtickými majiteli zámku, říšskými hrabaty von Spee.

Pokusily jsme se vystopovat také roli ženských příslušnic rodu při pořizování vybavení zámku, ale explicitní doklady související se sběratelstvím nebo úlohou při zařizování domácností jsme v písemných pramenech nenašly. K tradičním rolím šlechty patřila podpora umění formou mecenášství a je velice pravděpodobné, že se této role zhostily také příslušnice rodiny Hompesch-Bollheim. Album kreseb Anny Hompesch-Bollheim, provdané von Wallis dokládá, že se některé ze šlechticů věnovaly umění nejenom teoreticky, ale i prakticky. Další úlohy aristokratek kromě tradičních rodinných rolí manželek a matek jsou v písemných pramenech těžko dohledatelné, ale lze se domnívat, že se podílely přinejmenším na tak typicky ženské činnosti, jakou bylo zařizování domácností. Podařilo se nám identifikovat a ztotožnit některé z dochovaných předmětů svozu zámku Jaroslavice s původními inventáři, což by v budoucnu mohlo hrát důležitou roli při jejich zařazení do expozic zrekonstruovaného zámku v Jaroslavcích.

Summary

Historical furnishings of castle interiors are an extremely interesting source of information not only for their craft and art-historical value. However, in the post-war years the Jaroslavice Chateau has not been selected for public access. Some of its interior furnishings were transported (evacuated) to other sites, especially to the so-called "collection chateau" in Jaroměřice nad Rokytnou. In this article, the authors try to capture the life of the last three generations of the Hompesch-Bollheim family and then, after their extinction, the relationship of the surviving furnishings to the last noble owners of the castle, the Imperial Counts von Spee.

The collection of objects from the Jaroslavice Chateau contains a total of 475 objects in the furniture collections of the National Heritage Institute. Today they are located in the chateaux

of Jaroměřice nad Rokytnou, Červená Lhota and Vranov nad Dyjí, in the Bítov Castle and in the Boskovice fund. Individual passages of the article focus on objects with religious themes, graphic works with military themes, oil paintings, portraits and furniture. During the research, the authors of the article also tried to trace the role of the female members of the family in acquiring the furnishings of the chateau, but they did not find explicit evidence related to collecting or their role in furnishing the household in the written sources. However, it has been possible to identify and match some of the surviving objects of the Jaroslavice Chateau collection with the original inventories, which could play an important role in their future inclusion in the exhibitions of the reconstructed chateau in Jaroslavice.

Prameny a literatura

Archivní a sbírkové fondy

Moravský zemský archiv v Brně

Fond: Rodinný archiv Hompeschů Jaroslavice (1253–1902)

Fond: Velkostatek Jaroslavice (1585–1943)

Archiv bývalého památkového úřadu – státní památkový úřad pro Moravu a Slezsko (nyní Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně)

Literatura a vydané prameny

Gothaisches genealogisches Taschenbuch der gräflichen Häuser, 1872

MAŠEK, Petr, *Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku od Bílé Hory do současnosti*, Praha 2008.

LEDEREROVÁ, Milena, *A ptáš se, knížko má... Ženské deníky 19. století*, Praha 2008.

SAMEK, Bohumil, *Umělecké památky Moravy a Slezska 2. (J/N)*, Praha 1999.

Tagesnachrichten. Das Vaterland, říjen 1897, č. 298.

Tagespost Graz, 1861, č. 83.

PERINKA, František Václav, *Vlastivěda Moravská. II. Místopis. Jaroslavský okres*, Brno 1905.

WOLNY, Gregor, *Die Markgrafschaft Mähren, topographisch, statistisch und historisch dargestellt. Band III.*, Brünn 1837.

Mgr. Jana Petrová (nar. 1959)

Národní památkový ústav, správa státního zámku Jaroměřice nad Rokytnou

petrova.jana@npu.cz

ORCID-ID: 0009-0004-8533-8445

Absolvovala studium archivnictví na Filozofické fakultě dnešní Masarykovy univerzity v Brně. Po několikaletém působení v dnešní Moravské zemské knihovně v Brně je od roku 1989 zaměstnána ve správě státního zámku v Jaroměřicích nad Rokytnou. V současnosti pracuje jako správce sbírek.

Ing. Lucie Bláhová (nar. 1969)

Národní památkový ústav, územní památková správa v Českých Budějovicích, detašované pracoviště Telč

blahova.lucie@npu.cz

ORCID-ID: 0000-0003-3555-2203

Vystudovala Fakultu stavební na ČVUT v Praze a následně čtyřsemestrální kurz v oboru památková péče na Fakultě architektury. Od roku 2008 působí v Národním památkovém ústavu, nejprve v Telči v oddělení specialistů, od roku 2013 je kurátorkou sbírkových a mobiliárních fondů hradů a zámků Kraje Vysočina, které spravuje Národní památkový ústav, územní památková správa v Českých Budějovicích.